

1
Skudd mot gengångare

En var det som hängde sig på Steubäckens,
jag var bara 13 år o. hjärte på Skärvålla. Och
^{inte} var där män ro, så länge han stog lik. Var evi-
liga kväll sprang de där o. strök svavelsticker i
alla rummena o. sönt runt hela huset. Se
eld o. svavel ska' de döda inte kunna gå över
eller tala lukten av, o. efter han var självspil-
ling, trodde de han skulle gå igen.

Natten efter han var begravnen, så började
bonden, Frans, skrika, så de trodde, han skulle
dö. Det var gubben på Steubäckens, som hade
satt sig på bröstet på'n o. tryckt'n, så han
inte kunde andas, så han.

Och förbi Steubäckens var det då ingen som
gick efter sin det var mörkt på långliga
tider.

Skudd mot
gengångare

2872

Trolla till sig andras sank.

En del de Kunde trolla, trodde de. Små
 Kunde de ta' från folk, de som var kunniga.
 På vägen steg de bara upp på ett högt berg
 - jag tror det skulle va' tidigt på morgonen
 o' ropade så högt de Kunde:

"Så långt som detta ropet nå
 ä' sanken min i detta år."

Så gick de det trodde de.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

2872

Trolla till
sig andras
sank.

Skovärande av trolltyg i nytt hus.

När de flyttade för till ett nytt ställe
eller de var nygifta o. hade satt bo, så
brukte de alltid kasta in en halt för sig.
Det skulle väl för all om det var min troll-
dom, så skulle hellen råka ut för dem.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

Skovärande
av trolltyg
i nytt hus.

Alm. Smiland
H. H. H.
En. Andala

4.

Uppst. E. H. M.
M. a. H. a. H.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

Uppst. 11:00 Forbud mot att gå barfota före viss tid.

Inte fick en gå barfota före dymlinga
veckan, då fick en dymlingar i fötterna
x Kunde man ej förklara, vad det var.

Forbud mot
att gå bar-
fota.

Ramsor o. rim.

- 1) Va' ska' vi leka
 fa' kallen a' steka.
- 2) Va' ska' vi goia
 fa' kallen a' koia
 koia langt ut pa' gjon
 a' fa' rumpa te' tomm.
- 3) Ett, två, tre
 fyra, fem, sex, sju
 inte vill vi ha' män sötare (eller nu, där om
 men en smä' var man osäker)
 som a' svarter a' le
 den ska' vi ha' a' svänga oss mä'.

(forts.)

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

Ramsor o. rim.

J. L.

(forts.)

6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

4) Ett å två - ka' me' gå
Tre å fyra - ka' me' byra
Fem å sex - köide la' gäss
sju å åtta - plockade flotta"
nio å tio - slöpte tie
elva å tolv - sla' näsa' i golv
tretton å fjorton - plockade hjortkon (hår var man
femten å sextan - köide la' hästa' ^{seksa' osätter)}
sjuttan å åttan - pickade kattar
nittan å tjue - satt i que
å spann selke i nne.

"Flottar å larverna, som färlingarna lägger
i kreaturens hud.

que o. nne, kunde man inte förklara.

7
Gåtor

Det var en gång en fånge, som var dömd till
döden, men om han kunde göva en gåta, som
ingen kunde gissa, så skulle de be nåde honom,
s. de gjorde denna svar:

"Fäll åt opp ofött, under vatten, under
jord, under sol, men allra högst opp i en
grantopp."

Och den var det ingen som kunde gissa.

Fött det var han själ, o. ofött det skeffede han
sig så, all han slakade en so, som snart skul-
le gissa, s. tog en gris ur henne. Så tog han
en jordtorva s. en skopa vatten o. klättrade
opp i en grantopp, s. så satte han skapan o.
gav jordtorvans på huvit s. satte sig o. åt
opp grisen.

(forts.)

8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

1) Det var en korde i en ky, som hade roin
all köra i vall. Kan kördte i vall 3 o. Miete (mis-
te) 3. Ingen kom i frå, o. ingen kom te. När
de kom hem, var de 6.

Svar: Den ene, som kördte i vall, hette Miete.

2)
Ingen kom ~~hem~~ⁱⁿ
där Ingen var hemma
liket stog på golvet
o. Ingen var där!

Svar: Det var två som hette Ingen, o. de bod-
de i var sin stuga. Så dog den ene Ingen,
o. då kom den andre in i hans stuga o. fann
liket.

Kavandeskap o. födelse.

När de gick med barn, så var det så mycket, de skulle så sig till vara för. Kom en in i ett hus o. såg en vao med skyllet i, så skulle barnet bli harmynt. Såg de en haka eller en äjškrok, som stod i jorden, eller en yxa, som satt i huggkubben, så blev barnet harmynt. Och dom som lät yxor sitta i huggkubben, det var bra värdelösa folk, men det kunde de göra med vilje också. Det var en gång en hustru, som bodde på en gård, men gårdboen var rasande på henne. Och när det så bar till, så gick han o. slog en yxa i huggkubben, o. det gjorde han var gång det bar till. Och hon hade en fyra, fem barn, o. de var harmynta allihop.

(forts.)

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
~~2872~~Kavandeskap
o. födelse.

f.a.

(forts.)

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

När en går med barn, är det farligt att bli skrämmd av ett djur. Slaktar de, ska'en hålla sig undan, för får en se, just som djuret ligger i dödsryckningarna, så blir barnet lite' ryckigt med. Sen var det som blev skrämmd av en kalv, som kom utskuttande, o. barnet blev into bra, men kalven levde ju, så de kunde ta blod från honom o. ge barnet, o. det gjorde de, o. ungarna blev bra sen.

Ättsamma fruntimmer vet jag, som blev skrämmd av en hund, o. hennes barn blev också ryckt, men så tog de blod ur orat på hunden, o. sen blev han (d. o. s. barnet) bra.

En var det som gick med barn, hon gick ut på gården, o. just då kom bonden o. var en fåra han hade slaktat, o. huvudet det hängde o. dinglede. Och när barnet sen

Skriv endast på denna sida!

(forts.)

F.a.

(forts.)

11

Kom, så hängde huvet likadant utan styrel,
så länge ringen levde.

När sen kamet var föst, var det så mycket.
också de skulle akta sig för. En skulle akta
sig för att katten inte sprang under bordet,
så länge kamet var adopt, varför det vet jag
inte. Och därför så hängde de upp scholar o. filtar
runtomkring bordena.

Äldrig fick elden slockna i spisen, gjorde
den det, kunde det komma fölllyg o. skada
kamet eller byta bort det - sen det var kristnat,
var det förtäts frist.

När de tog på kamet skjorta första
gången, skulle de se till så de fick höger
hand i fört, eller blev kamet vänsterhänt.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

Danslekar.

Det skall en flicka i gräset gröna
 o. jätte tåra så killeli'
 det var all för sin lille Pelle
 som hon har älskat i all sin ti'

Då fick hon sitta
 då fick hon sörga
 tills solen rön på aftonen gått ner
 i stig upp ta'
 vems du helst vill ha.!

Innan leken börjar samlas ex. flickorna
 o. komma överens om ett pojkenamn. En av
 dem går så in i ringen o. sätter sig ner
 o. sörgar, medan de andra går i ring?

Skriv endast på denna sida!

(Forts.)

(forts.)

13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

o. springer i långsam takt. Vid 'stig upp o. ta'
blir taktén livlig, o. den som sitter i ringen
springer upp o. tar en av pojkarne o. dan-
sar med honom. Så börjar leken på nytt,
men nu får den pojke, som dansade med flig-
kan i ringen, bli den sörjande. Så fortsätter
den, med varannan gång en pojke, varannan en flig-
ka i ringen.

3) I flickorna gick ut (gossarna)
ut i ett beklut
ut i tankarna fulla
för att söka sig
en så hjärtelig
den de här kunde hålla (håla)

4) Kom gosse då * (flicka)
mig ska' du få
men säj var har du gjort av ringen

Skriv endast på denna sida!

(forts.)

K.f.

(forts.)

14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

III.
1. Räck mig nu din hand
Ta' mig nu i famn
o. tala om det för ingen!

Plickorna går in i ringen, höjst så många
som finns pojkar till o. sjunger, medan de
går i ring inne i den stora ringen. avd. I. Vid:
"Kom gosse då" gå de fraue till var sin pojke
o. väljer ut honom, o. vid III börjar man svänga
om i par, första repisen åt ett håll, andra åt
det andra. Så gå pojkarna in i ringen, så många
som antalet plickor, höjst, o. leken går som förut
blott med ombytta roller.

Barnlek

("Bro, bro, brea.")

Bro, bro, brea
 legga inne' rea
 stolpa ai' slagla'
 sexti' kavla'
 Kavla in
 Kavla ut
 i kejsarens hus
 Krigsmän vi äro
 Krig ska' vi hålla
 vunn ska' vi taga
 den som förstén faller i den
 stora svarta grejfa'

Läses på vanligt sätt.

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

2872

Barnlek

Nättelekar.

Någon tår några nätter i sin hand. säger
(pojke till flicka)

I "Nätter i en fjäring."

Flickan svarar:

"Ja' vill bli di Kåring."

I "Hur många år?"

Chissar nu flickan källa, så får hon pojken's nätter.
Ter, gillar hon fel, får hon kotta de felände
eller överkypande.

Så förbättrar hon:

"Nätter i en stubbe?"

4. "Ja' vill bli din gubbe."

I "Hur många år?"

7. osv. som föregående.

(Forts.)

(Forts.)

17.

3) I Bo' ley
I Bo' mä!
I To us många ä' da'??
I övr. som föreg.

4) I Min häst travar.
I Da' gör min mä!
I To us många skutt?
I övr. som föreg.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

Småland
Värta hd
Nydala sn.

-18-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2872

Glosson

Glosson
iiii

Fulnatten var det allt möjligt trolltyg
ute, o. då skulle en hålla sig inne! Då var
'glossa' ute o. sprang o. hån kom i mellan
benen på 'en, så en blev fläckt.